

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Frá at hava gingið við lív og sál upp í arbeiðið í meir enn hálva öld, fór Ólavur Dalsgarð, fyrrverandi smiðjumeistar á Skipasmiðjuni, frá vegna aldur í 1992.

Hann var tá 80 ára gamal, og hevði arbeitt á Skipasmiðjuni í Havn í 50 ár. Fyri avrikið fekk hann kongaligt heiðursvegisfrá langa og trúgva tænastu.

Ókurt skuldi setast ístaðin arbeiðið, heldur Ólavur Dalsgarð. Hann hevur góða heilsu, men trívist best, um hann sleppur at spáka sær ein túr einar triggjar - fyra ferðir um dagin.

Spurdur um veðurlagið ikki hevði forðað fyri gongutúrnum í vetur, sigur Ólavur Dalsgarð, at hann fer til gongu í øllum veðri - bert tað er klúgvandi, sum hann tekur til.

Hann er eisini av trúgvastu HB viðhaldsfólkunum, sum er at siggja á áskoðaraplássunum í Gundadali, tá fótbóltsdystir eru.

A sínum dagligu ferðum hansara gongur leiðin m.a. oman á Vestaru Bryggju, fyri at vita, hvussu stendur til har og aðrastaðni í Havnini oguttan um býin.

Eingin daguruttan Vestaru Bryggju

- Eg dugi ikki at enda dagin,uttan at hava hugt eftir, hvussu gongst á Skipasmiðjuni, sigur Ólavur Dalsgarð.

Ólavur Dalsgarð varð borin í heim á Velbastað 19. mai 1912. Har gekk hann í barnaskúlan, og seinni fór hann í smiðjuleið Havn.

- Pápi mín var timburmaður, og hann vildi hava meg at læra træsmið, men eg hevði ikki hug til annað enn at fara í smiðjuleið, sigur Ólavur Dalsgarð.

Tað segði hann pápanum, sum fór at tosa við smiðjumeistararnar. Í 1928 fekk hann lærupláss í smiðjuni hjá Wenzel Petersen og Vilhelm Nielsen í Quillingsgarði. Har arbeiddi Ólavur Dalsgarð til í 1941, tá Tórs-havnar Skipasmiðja keypti smiðjuna frá Wenzel Petersen.

- Tá var lærutíðin fimm ár. Vit arbeiddu hvønn dag í viku, eisini leygardag. Tá var heldur einki, sum kallast summarfrítíð.

Kortini slapp eg heim til Velbastaðar um summarið. Tað kom av, at pápi mín var bóndi, og tí fekk eg fri, so eg kundi hjálpa til í hoyna, sigur Ólavur Dalsgarð.

Í 1937 giftust Ólavur og Dinna, og tey finga átta børn, búsettust á Argjum, har hjúnini enn búgva.

Frá eldsmið til nútíðar teknologiskt útgerð

Stórt umskifti er farið fram innan handverkið í tíðarskeiðnum Ólavur Dalsgarð hevur verið virkin.

Frá at arbeiða í smiðjuni og har við eldsmið og vanligum verkstaðsmið gera umvælingar umboð á skipum o.a., til at enda við at

Ólavur Dalsgarð sigur, at hann fer út at spáka, um bert tað er klúgvandi. Ikki nógvir dagar eru farnir framvið í vetur, har gamli smiðjumeistarin ikki hevur vitjað økinum á Vestaru Bryggju og Skipasmiðjuna

Ólavur Dalsgarð gavst at arbeiða sum 80 ára gamal:

Dugir ikki at enda daginuttan at vita, hvussu gongst á Skipasmiðjuni

Hann er vorðin kend býarmynd - Ólavur Dalsgarð á Argjum, sum í hálva öld arbeiddi á Skipasmiðjuni, og sást dagliga ganga til og frá arbeiði, so stundisligur, at tú kundi seta klokkuna eftir honum. Í dag stytir hann sær um dagin við at spáka í gøtunum á Argjum, á Vestaru Bryggju og víða um í Havnini

byggja skip við nútíðar teknologiskari útgerð, eru umfatandi broytingar.

Kortini heldur Ólavur Dalsgarð, at tað var spell, at verkstaðsmið og eldsmið fall burtur í smiðufakinum, tí tað var rættiliga handverkið í hesum yrki, sum stórir saknur er í.

Um tað mundið, tá Kjartan Mohr, stjóri á Skipasmiðjuni, keypti smiðjuna

í Quillingsgarði, hevði Ólavur Dalsgarð lært og seinni arbeitt har sum sveinur í 13 ár. Leingi hevði staðið illa til, av tí at Wenzel Petersen og Vilhelm Nielsen vóru farnir hvør til sítt. Smiðirnir, sum tá vóru í arbeiði í Quillingsgarði, finga at vita, at teir vóru fritt stillaðir at taka arbeiði á Skipasmiðjuni hjá Kjartani Mohr. Ólavur Dalsgarð og

starvsbróður hansara Jákup Jacobsen, sum var skrivstovumaður, tóku av tilboðnum. Teir vóru báðir á Skipasmiðjuni restina av arbeiðslivinum.

Sum ein av syninum hjá Ólavi Dalsgarð málber seg - leiðslan á Skipasmiðjuni hevur altíð givið sínum gomlu medarbeiðarum góðar sømdir, og hava givið teimum loyvi at arbeiða

sum longest.

Hinvegin, so sigur ein í leiðsluni á Skipasmiðjuni, at teir gomlu smiðirnir hava æruna av, at Skipasmiðjan er tað hon er í dag.

- Kjartan Mohr yvirtók smiðjuna í Quillingsgarði 1. desember 1941, men smiðjan varð verandi har eina tíð afturat. Har varð alt vanligt smiðuarbeiði gjørt, sigur Ólavur Dalsgarð.

- Í fyrstuni vóru broytingarnar ikki stórar. Arbeiðið fall mest sum saman við tí, sum vit gjørdur áður. Tað fevndi um alt innan skipasmið, eitt nú vanligt jarnsmið og eldsmið.

- Í fyrstuni arbeiddi eg sum sveinur á Skipasmiðjuni, men seinni gjørdist eg smiðjumeistari. Tað var eg í nógv ár, til umleið 1966, tá eg gjørdist sjúkur og noyðdist at gevast í hesum arbeiði.

- Tá fór eg í amboðsgoymsluna á Skipasmiðjuni at arbeiða. Eg hevði ábyrgdina av goymsluni, útvegaði fólkinum amboð, og hevði m.a. eisini til arbeiðis at umvæla tey. Har var eg til eg gavst fyri fimm árum síðan.

- Eg var so heppin, at eg slapp at arbeiða leingi. Tað kom m.a. av, at í árinum 1991 hevði eg 50 ára starvsdag á Skipasmiðjuni. Tí góvu teir mær loyvi at arbeiða til 19. mai hetta árið, tá eg fylti 80 ár, sigur Ólavur Dalsgarð.

Um arbeiðslívið sigur Ólavur Dalsgarð, at hann gjørdi sær sínar egnu reglur at ganga eftir.

- Eg noyðdist altíð at vera stundisligur á arbeiðsstaðnum, av tí at eg skuldi útvega fólkinum amboðini. Sama var galdandi á døggurð, tá arbeiðið var uppaftirikið kl. 13. Eingin mátti bíða eftir mær. Síðani varð arbeiði út í eitt til kl. 17, men ofta eisini um kveldarnar.

- Høvdu vit yvirarbeiði, so plagdi eg at verða verandi á arbeiðsplássinum, fyri at eingin skuldi bíða eftir mær, sigur Ólavur Dalsgarð.

Stjórin stóð sjálvur í hurðini um morgunin

Hann var tó ikki einsamallur maður fyrstur og seinastur á arbeiðsplássinum.

- Kjartan Mohr stóð sjálvur hvønn morgun í hurðini og beyð hvørjum manni góðan morgun. Komu nakrir ov seint, so kundi tað ikki krögvast, sigur Ólavur álvarsliur. Hann situr tigandi eina løtu og sigur síðani:

- Eg havi bert alt gott at bera Kjartani Mohr og Skipasmiðjuni. Hetta var eitt gott arbeiðspláss. Nú er nýtt fólk komið til, og tey roynast avgjørt eins væl og teir gomlu, sigur Ólavur Dalsgarð, og viðgongur, at hann hvønn dag gongur oman á Vestaru Bryggju at vita, hvussu stendur til.

- Eg dugi ikki at enda dagin,uttan so at eg havi sæð, hvussu gongst á Skipasmiðjuni, sigur hann.

Frá at hava verið virkin alt sítt vakna lív, hevur 85 ára gamli Ólavur Dalsgarð nú stundir at taka sær av løttum.

Hóast eyguni eru farin at bila, og hann ikki longur fær lisið, so er tað ein frægð hjá honum at ganga á somu leiðum, sum hann hevur gingið í síni tíð.